Vẹt trụ

Tên khác: Vẹt khang
Tên khoa học: *Bruguiera cylindrica* (L.) Blume
Họ Đước: Rhizophoraceae

Hình thái:

Cây gỗ nhỏ, cao khoảng 10m, đường kính 20cm, vỏ thân màu xám trắng; rễ thở hơi cong lên mặt đất. Lá đơn, mọc đối, hình xoan, màu xanh đậm; lá kèm nhỏ, hình búp.

Hoa mọc thành từng chùm nhỏ, từ 2–5 hoa mọc ở nách lá. Có 8 lá đài màu xanh lục và 8 cánh hoa nhỏ màu trắng. Trụ mầm có dạng hình trụ hơi cong, dài 15 cm, với đài tồn tại; khi chín chuyển từ màu xanh sang tím nâu.

Mùa hoa, quả - trụ mầm: từ tháng 6-10.

Sinh thái:

Thường mọc trên nền đất bùn mềm ở cửa sông, đầm vịnh, thủy triều lên xuống hằng ngày. Loài cây ngập mặn thực sự.

Phân bố:

- Thế giới: Ấn Độ, Sri Lanka, Australia, Đông Nam Á,…
- Việt Nam: hiện diện ở RNM Nam Trung bộ, Cần Giờ, Cà Mau;
- Khánh Hòa: Đầm Nha Phu, hạ lưu sông Tắc - Nha Trang,...

Tình trạng bảo tồn: Phạm vi phân bố hẹp, với số lượng cá thể rất ít. Loài này cần được bảo tồn tại chỗ, đồng thời có biện pháp nhân giống, trồng bổ sung.

Công dụng:

Gỗ nhỏ nên chỉ dùng làm mộc dân dụng, chủ yếu làm than củi. Vỏ cây chứa nhiều tannin, dùng để thuộc da. Trụ mầm non có thể ăn được.

Thành phần: Có hợp chất tự nhiên -triterpenoid esters- ở phần lá.

Theo YHCT: Trị tiêu chảy, hoặc dùng để cầm máu./.

HỘI BẢO VỆ THIÊN NHIÊN & MT. KHÁNH HÒA

HÌNH ẢNH

Hình 1: Vẹt trụ (*Bruguiera cylindrica*) – Thân & cành hoa

Hình 2: Vẹt trụ - Đài hoa

Hình 3: Vẹt trụ – Trụ mầm non